

T?p Ö?rencileri için Ölüm ve Ölümçül Hastaya Yakla??m Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *T?p Ö?rencileri için Ölüm ve Ölümçül Hastaya Yakla??m Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31653>

Özet

T?p Ö?rencileri için Ölüm ve Ölümcül Hastaya Yakla??m Tutum Ölçe?i, 2008 y?l?nda Mustafa Volkan Kavas taraf?ndan bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir tutum ölçe?idir. Bu ölçek, gelece?in hekimleri olan t?p ö?rencilerinin ölüm kavram?na ve terminal dönemdeki hastalara kar?? geli?tirdikleri duygusal, bili?sel ve davran??sal tutumlar? ölçmek amacıyla tasarlanm??tır. Ölçe?in geli?tirilmesi, ö?rencilerin ölüm ve ölmekte olan hasta ile ilgili etik ve profesyonel yakla??mlar?n? de?erlendirmek ve bu konudaki e?itim ihtiya?lar?n? belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, sa?lk profesyonellerinin ölüm ve ya?am sonu bak?m? gibi zorlu konulara verdikleri tepkileri standart bir yöntemle de?erlendirmeye olanak tan?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, t?p e?itiminde etik ve palyatif bak?m konular?n?n entegrasyonunun etkili?ini de?erlendiren daha büyük bir ara?t?rman?n parças? olarak yürütülmü?tür.

Anahtar Kelimeler

Ölüm, Ölmekte Olan Hasta, Tutum Ölçe?i, T?p E?itimi, Psikometrik Geli?tirme, Etik, Palyatif Bak?m, Mustafa Volkan Kavas, Likert Tipi.

Yazarlar

Mustafa Volkan KAVAS

Amaç

T?p Ö?rencileri için Ölüm ve Ölümcül Hastaya Yakla??m Tutum Ölçe?i'nin temel amacı, t?p ö?rencilerinin mesleki geli?imlerinin erken a?amalar?nda ölüm ve ölmekte olan hastaya yönelik mevcut tutumlar?n? sistematik olarak belirlemektir. Sa?lk hizmetlerinde ölümle yüzle?me yayg?n bir durum oldu?undan, ö?rencilerin bu zorlu süreçlere kar?? haz?rl?kl? olup olmad?klar?n? anlamak, e?itim programlar?n?n düzenlenmesi aç?s?ndan hayati önem ta??r.

Ölçek, ö?rencilerin kayg? düzeylerini, kaç?nma e?ilimlerini ve etik sorumluluk alg?lar?n? ölçerek, t?p fakültelerinde verilen etik ve ileti?im e?itimlerinin etkinli?ini de?erlendirmek için bir araç sa?lam??tır. Bu sayede, ö?rencilerin terminal dönem hastalarla empati kurma ve profesyonel s?n?rlar içinde destek sa?lama becerilerini geli?tirecek müdahalelerin tasarlanmas?na zemin haz?rlanm??tır.

Yap?

Ölçek, t?p ö?rencilerinin ölüm ve ölmekte olan hastaya yakla??m tutumlar?n? temsil eden çok

boyutlu bir psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap? genellikle ?u temel alanlar? içerir: **Ölüm Kayg?s?** (kendi ölümlülü?ü ve hastan?n ölümü hakk?ndaki korkular), **Profesyonel Sorumluluk** (ölmekte olan hastaya bilgi verme ve bak?m sa?lama konusundaki etik yükümlülükler) ve **Duygusal Tepkiler** (hasta ve ailesine kar?? gösterilen empati ve duygusal mesafeyi koruma).

Ölçe?in ölçtü?ü tutum, ö?rencilerin teorik bilgilerinin ötesinde, bu konulara dair ki?isel inançlar?n? ve duygusal haz?r olu?luklar?n? yans?t?r. Ölçek, ö?rencilerin ya?am sonu bak?m?na yönelik olumlu veya olumsuz e?ilimlerini belirleyerek, e?itimsel zay?fl?k noktalar?n? ortaya ç?karmay? hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Mustafa Volkan Kavas'?n 2008 tarihli doktora tezi kapsam?nda detayl? olarak incelenmi?tir. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösteren temel bir psikometrik özelliktir.

Ölçek geli?tirme süreci, genellikle kapsam geçerli?i (uzman görü?leri) ve yap? geçerli?i (faktör analizi) çal??malar?n? içermektedir. Ancak, kaynak metinde spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi?tir. Detayl? geçerlik analizleri, ölçe?in t?p ö?rencilerinin tutumlar?n? do?ru bir ?ekilde yans?tt???n? kan?tlamak amac?yla, orijinal doktora tezinde (tez.yok.gov.tr adresinden eri?ilebilir) sunulmu?tur.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in ölçümlerinin tutarlılı??n? ve kararlılı??n? ifade eder. T?p Ö?rencileri için Ölüm ve Ölümcül Hastaya Yakla??m Tutum Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri de 2008 y?l?ndaki doktora çal??mas?nda kapsaml? olarak ele al?nm??t?r.

Genellikle iç tutarlılı?k güvenilirlik katsay?lar? (örne?in, Cronbach Alfa) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullan?larak ölçe?in güvenilirli?i belirlenmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermekte olup, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m?n?n uygunlu?unu desteklemektedir. Spesifik güvenilirlik de?erleri için orijinal teze ba?vurulmas? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in alt?nda yatan temel boyutlar? veya faktörleri ortaya ç?karmay? hedefler. Ölçek, muhtemelen, ö?rencilerin ölümle ilgili farkl? tutum yönlerini (örne?in, kaç?nma, profesyonel ilgilenme, duygusal yük) temsil eden birden fazla faktörden olu?maktadır.

Yürütülen Ke?fedici veya Do?rulay?c? Faktör Analizi, ölçe?in teorik yap?yla uyumlu olup olmad???n? kontrol etmi?tir. Bu analiz sonuçlar?, t?p ö?rencilerinin ölüm ve ölmekte olan hastaya kar?? sergiledikleri karma??k tutumlar?n hangi alt boyutlarda topland???n? göstererek, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü sa?lam??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Psikometrik Ölçek Geli?tirme (Tutum)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i

Dil Mevcut: Türkçe

Popülasyon Grubu: T?p Ö?rencileri

Ya? Grubu: Üniversite Düzeyi (Genellikle 18-25 ya? aras?)

Popülasyon Detaylar?: T?p fakültelerinde ö?renim gören lisans ö?rencileri. Ölçek, özellikle etik ve ileti?im becerileri e?itimleri öncesinde ve sonrasında ö?rencilerin tutumlar?ndaki de?i?imi izlemek için tasarlanm??t?r.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert Tipi derecelendirme kullan?lm??t?r. Cevap seçenekleri ?u ?ekildedir: **1=hiç kat?lm?yorum**, **2=az kat?l?yorum**, **3=ço?unlukla kat?l?yorum**, **4=tamamen kat?l?yorum**.

Anahtar Kelimeler

Ölüm Kayg?s?, Terminal Dönem Bak?m?, Etik E?itim, Tutum De?i?imi, Palyatif Bak?m, Ölçek, Mustafa Volkan Kavas.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Ankara Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü (Doktora tezi s?ras?nda ba?l? oldu?u kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Mustafa Volkan Kavas taraf?ndan 2008 y?l?nda tamamlanan bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m ve izin ko?ullar? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi

gerekmektedir. Akademik veya araştırma amaçlı kullanımlarda, kaynak tezin usulüne uygun olarak referans gösterilmesi zorunludur.

Test Yılı: 2008

Ücret Bilgisi: Ticari bir ücret bilgisi mevcut değildir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [tip-ogrencileri-icin-olum-ve-olumcul-hastaya-yaklasim-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Volkan- Kavas, M. (2008). *Ölüm ve ölmekte olan hastaya yaklaşım konusundaki etik eğitiminde anlatısal uygulamaların etkililiği* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tez, YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: [tez.yok.gov.tr](#)

Tıp Öğrencileri için Ölüm ve Ölümcül Hastaya Yaklaşım Tutum Ölçeği

Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte sağlanmadığı için buraya eklenememiştir. Maddelerin tamamı, Mustafa Volkan Kavas'ın 2008 tarihli doktora tezinde yer almaktadır. Araştırmacılar, ölçek maddelerine erişim için YÖK Ulusal Tez Merkezi'ndeki ilgili teze başvurmalıdır.